

Mahjas Weefis

Ar pašā wifuschešiga augļa kēšara welešānu.

26. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weentēis pa nedēsu.

Maksa ar peesubtitānu par pašā:
 Ar Weefitumu: par gadu 2 r. 35 l.
 beš Weefituma: par gadu 1 " 60 "
 Ar Weefitumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
 beš Weefituma: par 1/2 gadu " 85 "
 Maksa beš peesubtitānas Rīgā:
 Ar Weefitumu: par gadu 1 r. 75 l.
 beš Weefituma: par gadu 1 " " "
 Ar Weefitumu: par 1/2 gadu " 90 "
 beš Weefituma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdots septēnānu no pēst. 10 šablō.

Maksa par fludināšanu: par weenas šlejas smalku rakstu (Betit-rindu), jeb to weetu, to tabda rinda cenem, maksa 8 šap.

Redakcija un ekspedīcija Rīgā, Ernst Plates bīšhu un grahmātu-drukatavā un burtu-lecturē pē Wehtera bāsnijas.

Rahdītojs. Jaunafahs šinas. Telegrafa šinas. Čehšemes šinas: Ištens stabštāhts v. Ljanders. Leelbeenas balwojumi. Pa Leelbeenas smehtceem. Bešit. Smiltene. Lirja. Jelgawa. Botōs. Peterburga. Astrachanas gubernā. Karše. — 1. Wezja nošeguma prozeše. Sibti notikumi is Rīgas. Lirgas šinas. — Peelituma: Kehnīsch un mahjītāja meita. Toms Branders. Graudi un seedi.

S i n a.

„Mahjas Weesa“ zeen. pastelletaji, kas wehl par saweem pastelletem eksemplareem naw wajadšigo maksu samaksajuschī, teel luhgti, lai to jo drihs isdara; jo kas lihds 1. Majam nebuhs samaksajis, tam turpmak wairs „Mahjas Weefis“ netiks peesubtitis.

Ernst Plates,

„Mahjas Weesa“ ihpāschneeks un atbildošahs redaktoris.

Jaunafahs šinas.

Rīga. Swehtdeenu, 19. Aprīlī, fahkrees Bahzu un Latweeschu teatra israhdišchanas. Latweeschu israhdišchana (israhdihs jaunu lugu „Labbārigas seewas“) buhs benefižes israhdišchana Latw. beedr. lihdspehletajeem par labu. Klahatāhs šinas fchi numura fludinajums. Kas teatra preekus mihl, tam waram it ihpāschī fcho israhdišchānu eewehleht.

Palsmana. Palsmanas ihpāschneeze pehnajā wafarā eefahla jaunu ehrebegi tāisih, kuru grib fcho wafaru pagatawot. Meistaru un strahdneeku ir pulka, wirsmeistars ir no Rīgas. Ehrebegis ir leela trihštahschiga, ar balkoneem pušhōta ehla; no keegeleem ween muhreta, til apāfchā lihds ar semi ir weena fahreta nokalta alminā. Jums ir beesu bleki nofihis un ar lapara (wara) pehrwi nopehrwets, kas toti smuks isfkatahs.

J. L.—r.

Moschaiti. No tureenas teel „Lib. Tag.“ rakstis, ka labdas 10 werstes no Moschaitkeem attahki buhdamā muishā tizis apzeeti-nāts tāhs ihpāschneeks, kas nefen is Peterburgas atbrauzis un fchim brihšcham fawā muishā usturejees. Pēe wina atrasti raksti un wehstules, kas apleezinot, ka peederot pēe nihilistu fabeedribas. Winsch tizis aishwests us Peterburgu.

Spanija. No tureenas bija atnahkuschas šinas, ka us Sulu falahm eedšimtee eedšiwotaji eefahkuschī nemeeru; tagad wehl waram schahdas šinas pašneegt: Jolas falas sultans, ka tureenas waldineeku fauja, nomira un drihs pehz wina nomiršchānas radahs da-

schī, kas grībešā palilt par waldneekem. Starp scheem iszehlahs dūmpis, kas wifas Sulu falas aishrahba. Us fchim falahm ari Spanijai ir fawas nomešchānāhs weetas, kur faprotāms dšihwo Spāneeschu pawalstneeki. Schee nu tila no eedšimteeem falas eedšiwotajeem jeb falas sentšcheem trauzeti, lai gan wineem isdewahs, dumpineekus atstī atpakat. Spanijas waldiba no fchihš meera trauzeschānas sīnāht dabujuse, aishlaiduse fawam gubernatoram par Filipinu falahm pawehli, lai winsch kara-kugus ar saldateem fuhititu us nemeerigahm falahm un tur Spanijas pawalstneekem wajadšigo droščhibu isgahdatu. Spanija grib fawu wirswaldibu par Sulu falahm ustureht. Tureenas eedšiwotaji ir pawifam fchetras reišas pret Spaniju us karu fāzehluschees, bet il reišas tikufchī falanti un peespeesti, Spaniju par fawu wirswaldibu atstīht.

Greekija. No Atehnas teel šinots, ka lauschī ešot loti nemeerigi, bet waldibai, ka zerāms, isdoščhotees leelaka nemeera iszehschānos apšpeesti.

Magusa. Albaneešču fabeedribai ir labdi 20,000 leels kara-pulks. Satikšchānāhs starp Stutari un Prišrendu ir aishlaweta. Albaneešču nemeerneeki eenehmuschī Pristinu. Deriwisch-Bāscham, kam ir wairak neka 25,000 leels kara-pulks, cenem Jōliju, kur Albaneešču nemeerneeku wadoni tila zeeti fanemti un us Konstantinopeli aishfuhititi.

Afganistane. Kandaharas leeta tagad beigta. Anglu awisei „Teims“ teel no Kandaharas rakstis, ka Kandaharas pilsefhta pilnigi nodota Anglu wirswaldibai.

Afrika. Tunifas dumpja leeta ar Franziju waram schahdas šinas pašneegt. Tunifas bejs laidis rakstu konsuteem, ka winsch par to Eiropeeschu droščhibu newarot galwot, kas Tunifā usturotees. Franziņas general-konsulis atbildejis bejam, ja fchis (proti bejs), newarot gahdāht par tureenas Eiropeeschu droščhibu, tad winsch (proti generalkonsulis) par to gahdāschot. Beš tam wehl peemīnāms, ka weens Frantschu kara-pulks jaw eegahjis Tunifas walstis robeschās.

Telegrafa šinas.

Wilhelmshafena, 15. Aprīlī. Us kuga „Mars“ pēe lahdeschānas pahrsprahga granate šobrā, pēe kam tila nonahweti 2 kadeti un 4 saldati un gruhti eewainoti 9 zilweki; weeglakti tila eewainoti 2 wirsneeki un 7 saldati.

Parihje 15. Aprīlī. Us tureenu atnahkuse pa telegrafu šina, ka 14. Aprīlī Franzišchi Tabarkas salu eenehmuschī. Tuniseeščī to jaw bija atstahjuschi.

— Generalis Loščro šmo, ka gubernators nodewis Refu. Franzišču kara-pulki dodahs tablati us Meišcherdas eeļu, Refā aishtahwešchānas saldati atstahdami.

Tunifas bejs islaida pretošchānāhs rakstu, kurā winsch nošauz Franzišču eebrukšchānu Tunifas robeschās par pretlikumigu pret fawstarpigeem tautu-likumeem un tapehz to nododot leelwalstiju pahrspreedumam.

Konstantinopele 15. Aprīlī. Turziņas waldiba islaiduse pēe ahšemes weetneekem šinu, kurā teel pašnota Franzišču ee-eeščhāna Tunifas robeschās.

Ceĥšemes ſinas.

Ihstens ſtahtsrahts v. Lysander, agrakais Widsemes gubernators, tā „Nig. Itgai“ teel rakstis, nesēn dabujis direktora weetu Zarfko-Selas dšelszeka beedribā.

Leeldeenā balwojumi. „Wald. Behſneſis“ neš garu listi par teem, kas leeldeenāš tikufchi ar goda ſihmehm apbalwoti. Ceĥšleetu ministra palihgs, ihstens geheimrahts Kachanow, ir eežets par walstspadomes loželi un turklat atstahs lihdschiginigā amatā. Goda-ſihmes ſtarp dāſheem žiteem ir dabujufchi: Annas I. klasēs: Baltijas domenu pahrwaldneeks Š. Stange; Staniflawa I. klasēs: Žgannijas kontrolpalatas pahrwaldneeks J. Hauſſe; Wladimira III. klasēs: Kaunas domenu pahrwaldneeks K. Fromm; Wladimira IV. klasēs: Balt. domenu pahrwaldes nodatas preeĥšneeks J. Podtjagin un Balt. wiršmeschlungs J. Jürgenson; Staniflawa III. klasēs: Balt. regulereſchšanas dirigents Meſching, Balt. domenu waldes mehneeks K. Olſchewski un Želgawas-Embargas krona meſchlungs Š. v. Ergdorff-Kupffer. Selta kruhts-kruſtus ir dabujufchi: Nigas dom- baſnizas wežalais mahžitajs A. Zentſch, Nigas katotu baſnizas Wahzu un Latweeſchu mah- žitajs G. v. Landenberg un Peterburgas Ka- trinas baſnizas mahžitajs M. Gaſenjäger.

Pa Leeldeenāš ſwehtkeem. Leeldeenāš nedetā ir Nigā diwi garigi konžerti — ſkolahm par labu — ar Latweeſchu dſeedataju koru lihds- peedalifšanas, tikufchi iſrihtoti. Pirmais notika Buhpotu ſwehtdeenā, Sw. Jahna baſnizā, Wal- tera Latweeſchu ſkolai par labu, kas preeĥš mineta noluhla 121 rubl. 32 kap. f. atlizina- jis. Otrs konžerts, preeĥš weza Lehgerlauka „palihdsibas-kaſes ſkolas“ wežinaſšanas, tika ſakā žetortdeenā, Mahrtina baſnizā iſrihtots, kas tā dširdams, lihds 80 rbl. f. ſawam mehſkam eeneſis. Abuš konžertus apmekleja pa leelakai dālai Latweeſchu publika un ſinams tahda, pee kuras wairaf prahts un dšifchanaš uš tah- deem ušwedumeem atradāš; bet tā wina tika apmeerinata? Kaħdu pamudinaſšanu wina tē nehma uš mahjahm lihdsi? Tas mums ſinams ari newar weenalga buht. Jahna baſnizas kon- žerts bij, iſnemot diwi ušwedumus no Mahrtina kora, ihsti latwiſks, ka tahds ſchis rihtojums ari eepreeĥšus tika wairaf iſfludinats un tas bij ari teeſham it ſipri apmeklets. Tas pee- rahdija, ka mahžitaja Waltera ne-apnikuſchee puhlini ap to no wina dibinato Latweeſchu ſkoln ari peenahžigi top žeeniti; tas dereja par pee- rahdijumu ari tam, ka Latweeſchi pee augſta- keem, ihpaſchi winu religiflam prahtam peemeh- roteem dſeedaſšanas iſrihtojumeem wišdšiwaki peedalāš; un ir ari ſchee preeĥš Latweeſchu tautas dšiwes garigas attihstibas ihsti no leela ſwara. Wiſa konžerta wadiſchana bij Waltera Latweeſchu ſkolas ſkolotajam J. Oſolin lgam uſtizeta; programs, iſ 12 numureem patihkami ſaliktis, jaw leeginaja par Oſolin lga weiklibu uš ſcha lauka, un wina iſweſchana parah- dija, ka konžerta rihtofchana bij kreena, apſi- niga wiħra rokā nodota. Labpraht klausijāš ari uš tahm, no wina wadita Waltera jaukta kora tē dſeedatahm dſeeſmahm: „Das Kungs ir mans gans“, no B. Kleina — „Zew, Zew Deews Kungs lai ſlawejam“, no J. Schuberta — „Swehts ir“, F—dur, no Bortniansky un „Slawas dſeeſma“, no J. Rolle. Pee kon- žerta tahlak laipni peedalijāš: Nigas Latwee- ſchu beedribas jauktais koris (sem ſkolotaja A. Uħrgal lga wadiſchanas), Bahrdagawas Mahr-

tina draudſes jauktais koris (sem ſkolotaja J. Reinfeldt lga wadiſchanas) un Nigas Latwee- ſchu amatneeku palihdsibas beedribas jauktais koris (sem muſikas ſkolotaja Fr. Lihdal l. wa- diſchanas). Noluhlojotees uš Nigas Latw. bee- dribas dſeedataju kori, jaſala, ka tas dſeedaja ſkaidrahm, patihlamahm baſim: „Kungs, Kungs Zew pateizam“, no Mōbring un „Swehts ir“ B—dur, no Bortniansky. Wehl jaunais Ni- gas Latw. amatn. palihds. beedribas jauktais koris žaur to dſeeſmu: „Ja debefs ſlawe ta Muſchiga godu“, no L. v. Beethoven un „Oſianna, Oſianna“, no Dietrichſen, jo weiklu nodſeedaſšanu ſinaja labu ſlawu eeplnutees. „Bahrdagawas Mahrtina draudſes jauktais ko- ris dſeedaja diwi dſeeſmas Wahzu walodā: „Mache Dich auf und werde Licht“, no Bal- mera un „Geiſt der Wahrheit, Geiſt der Liebe“, no Schuberta. Kapeħž ſchis, tatschu iſ Lat- weeſchu dſeedatajem ſaſtahwoſchis koris Latwee- ſchu konžertā dſeedaja Wahzu dſeeſmas, man naw iſprotams; tomeħr ir ſcha kora dſeedaſchana mantoja deesgan patihſchanas. Ar weenu no trihs koreem kopā dſeedatu dſeeſmu (no Minck) beidſa ſcho konžertu.

Mahrtina baſnizas konžertā dſeedaja 7 Wahzu un tikai 3 Latweeſchu dſeeſmas; apmekletaju nebij tik daudš. Neweens gan neleegs, ka ih- paſchi dſeedaſchanas-konžertehm wajaga ſawas walodas deht alaſch buht nodibinateem, waj nu par Wahzu, waj Latweeſchu, waj Kreenu riht- lojumeem; kad tas nenoteek, tad top dſeedaſcha- nas-konžertehm peenahžigais ſwars atnems ſapul- žinatas publikas gara-dšiwes pazelfšanas ſinā, — konžerta wiſlabais eeſchigais noluhſs tad eet weħjā. Žitadi ſinams tas ir instrumental-kon- žertōš; bet no tam Mahrtina baſnizā tikai diwi ušwedumi nahza preeĥſchā. Konžerts patš par ſewi iſbewahs it labi. Jonatana beedribas jauk- tais dſeedataju-koris, kas tē sem K. Bilinsky l. wadiſchanas lihdspeedalijāš, bij gandrihs pilnā ſkaidrā kopā un pee labas baſis, žaur to ari tee no wina dſeedatee dſeeſmu gabali: „Jerusa- lem“, no Haydna un „Das Kungs ir muſfu patweħrums“, no B. Kleina tā tika dſeedati, ka ar to wareja pilnā meerā buht. Kritikas ihstā ſinā, par muſfu dſeedataju-koru ušwedu- meem gandrihs nemas newar dot; jo kad wadoni pee ſawu koru ſaſtahdinaſšanas it ſipri ari uš to noluhlotos, ka pee tam peekeel dſeedataji, pee lurreem neween ſinamas teeſas no muſikas ſinaſšanas, bet ari no ſkolas mahžibas un wiš- pahrigas iſglihtibas atrodāš, kuri ir ſpeħjigi, uš ſcha lauka ar labu noħeħgšanu un juhtu ſiltumu darbotees, tad ari mehš waretu ar lee- laku pageħreſchšanu uš ſchahdu koru ušwedumeem noluhlotees. Konžerta pahri ſtarpā-brihschus koti jauki pawadija tahds kornetu kwartets, kas Mo- zarta „Ave verum“ un Malana „Harre des Herrn“ koti patihkami ſpeħleja. Pee konžerta laipnigi peedalijāš ari wehl Bahrdagawas dſeedataju beedribas „Frohſinn“ wiħru- koreis, kas, sem ſkolotaja K. Bilinsky lga wadiſchanas, to dſeeſmu: „Der Herr iſt mein Herr“ („Das Kungs ir mans gans“) no B. Kleina, dſeedaja. Wiſwairaf ſchini konžertā tika no augſchā mi- netas Bahrdagawas ſkolas mahžekteem, sem ſkolotaja J. Bach lga wadiſchanas, dſeedatš. Schis iſ puiſeneem un meitenehm ſaſtahwoſchais koris teizami nodſeedaja 5 dſeeſmas Wahzu un tikai 1 Latweeſchu walodā. Pee Wahzu dſee- daſšanas beħni gan iſrahdija attihſtamu teh- niſku gatawibu, bet ne tahdu jautribu, tahdu ſajuſchānu un gara lihdsdarbo- ſchanos, tā tas pee latwiſkas dſeedaſšanas:

„Gods lai ir tam Kungam“, no Kunģe, bija nomanams. Schi wišpeħdigi rihtota latwiſka beħnu dſeedaſchana ihsti eeſpeħja wiſam kon- žertam uſlikt peenahžigo ſeeželi; wina ari dereja par ihstu peerahdijumu tam, ka Bahrdagawas Latweeſchu jauniba tikai Latweeſchu walodā war tapt peenahžigi uſrunata, ſajuhtigi un ſelmigi mahžita un audſinata. Bm.

Behſis. „Itg. f. Et. u. E.“ no tureenas paſneefs ſchahdu rakstu: „Buhputu ſwehtdeenā Žehſu Jahnu baſnizā notikahs ſchahds atgabi- jums. Kad peħž Wahzu deewkalpoſchanas Wahzu draudſe iſ baſnizas iſgahja, tad Latweeſchu draudſe leelā druħsmā baſnizā eegahja, tā ka baſnizā palikuſcheem Wahzu draudſes ložekteem iſeeſchana wairš nebija eeſpeħjama un ta dah- wanu lahđite, kas pee leelahm eetaſita, nokrita ſemē, žaur to eeſchā buħdama ſihka nauda iſ- bira. To pamanijis lahds wežs wiħrs (laiķam ubags) nopuħlejāš naudu ſawahlt un to ſawā kabatā eeħohst; bet par laimi keſteris to eeraw dſija un tā tad winu no tam aiſlaweja. Schis atgadijums tā ari lauſchu druħsmas ſpeeſcha- nahs buhtu bijuſchāš nowehreſchamas, ja eepreeĥš buhtu par wajadſigu labribu gaħdajuſchi, jo lauſchu druħsma Buhputu ſwehtdeenā bija pa- redſama.

— Žekā no Riſones lihds Žehſim eſot no- greeſta wehtſtutu ſoma, kurā eeſchā bijuſe weht- ſtule ar 57 rubteem. Kā dšird, tad iſmelle- ſchana tublit ſahkta. — Žehſis ir daudš ſchihdu, kuru ſtarpā ari weens, kas labpraht naudu aiſ- dod uš weſeteem un tā domajams, pret aug- ſtahm prozenteem. Tā wiſch preeĥš ne-ilga laika lahđam eſot aiſdewis 75 rbl ar to no- runu, ka peħž lahđeem mehneſcheem winam teel atdoti 100 rublu un par droſchibu teel iſrak- ſtišs weſfelis uš 100 rublu. Schiħds dabuhn wajadſigo weſfeli un aiſeet ar preežigu prahtu uš mahjahm. Peħž lahđa laika ſchihds, weſ- feli labi apflatiķees, eeranga, ka tas tikai peħž 100 gadeem maſſajams. Schiħds noſteidsahs pee parahđneeka, no ta zitu weſfeli pageħredams, bet tas atbild: „Miħtais draugs, tu tatschu man tos 100 rublu aiſdewi uš 100 gadu, tas jaw melns uš baltu ſtahw rakstis, riktigā ter- minā dabuſi ſawu naudu riktigi iſmaſſatu. Schiħdam gan nekas ne-atlikſees, ka ſimtu gadu gaidiht.

Smiltene. Buhš gan wairaf gadu jaſkaita atpakaļ, ja grihetu tahdu atrah, tā ſchis gads ir. Schis gads mums Smilteneſchus ir ar leelu uſturas truħkumu peemellejis, tā ka da- ſcham labam jaw wairaf nedetu, lameħr paſcham wairš naw neweenas ſaujinas ſeena ne ari ſalmu ko lopeem dot, til ja kur dabu no lahđā par dahrgu naudu lahđu maſuminu nopirkt. Jaw redš ari ſchur, tur ehlahm ſalmu jumtus nopuħstus preeĥš loppu uſturas. Wiſu ſcho poſtu un truħkumu ſchi agri uſtriſdama ſeema ir padarijuſe, pee lam wehlais un augſtais pa- wafara ir wainigs, kurſch ar it leħneem ſokeem pee mums tuwojāš.

Graudinu Kaħlis.

Urša. Muħju puſē noteek uguns-greħti ſcho- gad it beechi ween, ihſā laiķā ir jaw tſchetri bijuſchi. 3. Aprili buhtu gandrihs žaur neka piħpi leela muħra kuchs Troſchlās (Eſpenhöhe) nodeguſi. Uš kuhš augſchāš bij minetā deenā ſinus kuſtijufchi piħpedami un tā tad uguns bij peeſpruſuſi pee paķulahm; bet aħtrunā wehl noſpeeſta, tā ka til ſchoreis ar daudš leelalahm bailehm tā ſchahdi walā tika. Tad 7. Aprili nodega Meſch-Brantu mahjās kuhš ar riju.

Kuhls bij papreckschu eefahlfusi degt, bet wehjsch nefa uguni us rijsu, ta la ir ta frita ugunei par laupijumu. Uguns bij tik ahtri kuhfi apnehmufi, fa ir daschi lopini tur sawu galu atradufchi. Pee schabs uguns izfelfchanahs buhs gon, fa daufsi spreesch, muhsu jaunibas pihmani tee wainigee. Jo puikas wehl naw lahga gana rikhti rokâ turejschi, kad jaw ir tee leelu leele pihpetaji. Duhhu gan wehlejams, fa waldischanahs scheem pihpetajeam tahdus pat likumus usliktu, fa tas jaw daufsi weetâs Wahsemâ noteekot. Meerinsch.

Selgawa. Preecksch kahdahm nedelam te peepefschi pasuda weefnizas turetajs F. K., no kura lihds schim wehl nefin, fur palizis; tik bij atstahjis schimiti, us kuras rakstis, fa, kad to lasifshot, winsch wairs nebuhfshot starp dshwajeam. Tagad nu irabdhijees, fa pasufchanai bijis saws ihpafchs eemeflis. Minetais weefnizneeks ari bijis kahdu schibs apfahrtnees pagastu fribweris (Wirpilskunga-, Zenas- un Ahnas-muischas pagastu) un diwu scho pagastu lahdes efot pawisam istulfschotas, ja — pat truhfsot trahfchanahs-lahdes schimes, pret kuzahm bahrinu- nanda bijufi nogulbida kursemes kreditbeedribas bankâ. Minete pagasti par daufsi ufstizejschees sawam fribwerim. (R. U.)

Polâs, Mlawâ, sakertis schihds ar 380.000 rubtu palattaitats papihra naudas. Wina beedrim laimejees ismukt, tam bijufchi klah 800.000 rubtu tahdas paschas wiltas papihra naudas.

Peterburgâ atkal weens swarigs, warbuh wihsvarigalais dumpineeks sakerts. „Russ. Koresp.“ raksta pah to ta: Bilesehtas gubernatora namâ, ihpafchâ istabâ, bija dehl apflatschanas istahdis lahds toti stalks, glihti gehbees tunges, kas ar daufsi proklamajjahm teschâ tapa sakerts, un leedsahs sawu wahdu un dshwofli teikt. Zere, zaur to, fa winu publi- lai rahda, isdabuh, kas winsch ir, jo warbuh kahds winu pasih. Turklah misos namos Peterburgâ tapa peeprahs, kas no eemihnee- leem truhfsi. Lihds schim wehl neweens nebija eeradees, kas winu pasihbu. Kahds polizijas eerehdnis mehginaja apzeetinato peerunah, lai labprahthigi isfahot, kas winsch efot un fur dshwojot, jo polizija beidsot to tatschu isdabu- fshot. Us to apzeetinatais, schwi smeedamees, atbildaja: „Wellejeet tik, jo Zuh tsatschu par to dabufect loni. Man naw nelahda eemefla, Zums maises pelnifchanu atweeglinah. — Pah scho paschu wihru „Mosl. Bed.“ fina stah- stih, fa winsch toti swariga persona. Winsch jaw 3 reises bijis teefaschanâ, bet leezibu truh- lumu dehl kuru reisi tavis attahf. Schela- bows un Berowfka runaja no wina fa no wibra, kas waldbai wehl daufsi wairak lesas darifshot, neka schee, un Berowfka wehl peebilda, fa „winu atrah efot grubtal, nefa adatu jubras dibinâ“. Tahfal teel stahstis, fa winsch jaw trefschdeenas wakarâ apzeetinats, tani brihdi, kad tas, suhr- manu ratus atstahdams, ar kahdu jaunu zilweku fahla runah. Jauneklim gan isdewahs behgt, bet wehlak tomehr tapa sakerts. — Apzeetina- tais ir fauf, widejâ augumâ, gaifchi farla- neem makeem un nefa abfchu bahrdinu. Winsch efot walstisnofeedsneeks Isajews.

Astrachanas gubernâ, pee Nikolskas fahdschas notizis breefnigs atgadijumus. Wolgas leelupe plofs ar brauzejeem nogrimis. Gereibufchees zehleji bija us plosta usnehmufchi pahral daufsi zilweku un prefschu. No kraffa nobraufufchi, wini jaw bija upes widu faneegufchi, fur straume lee- laka — te uhdens fahla par plosta malahm

eelfschâ pluhfi; tomehr wih publini weli — plofs nogrima dibinâ. Slibzeji kledsa pehz palihga, bet tikai masa laiwina peebranza, kas ne wairak neka 10 zilwekus wareja usnemt. Pehz isglahbto stahstifchanas nelaimes bilde bi- juse schaufchaliga: weens kehrahs pee otra un ta zits zitu noslibzinaja, seewas tureja sobos sawus sibdamos behrnus, bet beidsot, pawisam spehtus saudejufchas, tos palaida wafam un tad atwadidamahs paschas pasuda wifnos. Râ reh- kina, tad us plosta bijufchi lihds 75 zilwekem, ja behrnus lihds neklaita. Isglahbuschees 34 zilweki. No lihkeem iwilti 40.

Karse. Tur radufchs breefniga, lihds schim wehl pawisam fwefscha flimiba, kas arweenu wairak isplatotees. Wina jaw Alessandropoli Rawkassja efot faneegufse un praftot daufsi upu- rus. Turpat Zelisawetpolest gubernâ efot zeh- lufchs aci zita toti lihpija flimiba, kas fahfo- tees ar fahpehm fahnos un beidsotees ar nahwi.

1. Merza nofeeguma prozese.

(Bl „Wald. Wehsch.“)
(States Nr. 14.)

Apfuhdsetais Schelabows, kas tos nofeeg- umus, kadehl apfuhdsets, teescham affina un daschadi isteizahs pahz sozialdumpigas partijas organisajiu, fozija, winsch (Schelabows) kal- pojot tautas atfwabinaschamas darbam un pee- derot „Narodnajas Wofas“ partijai, kura wal- dineeku ismhginafchanu usfahot par laujas lih- dselli, lai waretu faneegt sawus mehrtus. Râ effektiwkomitejas 3. fahkiras agents, t. i. fa tahds, kam wina pilnigi ufstizahs, winsch no komitejas dabujis ufdeuwumu, eerihkot attentatu us Reisara dshwibu. Schi noluhla dehl winsch usazijnajis wifu partijahs karewu wulku, to starpâ ar strahdeeku „fawwalneekus.“ Schi usazijnajumam paklauffufchi 47 wihri, is kureem tas ismellejis derigafos, to starpâ ari Misakowu, to turejis par jo ufstizamu dumpineeku leetai, bet eerahdhidams tam tikai palihga weetû, lai wehlakeem laikeem usglabatu patstahwofchu ka- reiwi. Lai gan Schelabowam bijufe leela eefpehja us Misakowu, schis tomehr pahstahwigi attihstijees. Tinofejame Michailowam pee 1. Merza attentata ne-efot nelahdas dalibas. Schelabows pats tahdehl ween naw warejis dalibu nemt taifnas dalibas, fa eepreecksch tizis apzeetinats; bet moraliski tas pilnigi peedalijees.

2. Merzi Schelabows nosubtija Peterburgas teefas palatas prokuratoram isklaidrojumu, kura tas isfazija pilnigo sawu sakaru ar Misakowu, pagehr, lai winu (Schelabowu) usklata par 1. Merza attentata dalibneeku un fino, fa daufsi reifchu jaw isdarijis attentus us Deewa meera nu dufofchâ Reisara dshwibu un fa pee 1. Merza nofeeguma naw warejis peedalitees, tikai „patifchanas“ dehl ween ne. Jo projam Sche- labows peeminetâ rakstâ isfazija baifofchanos, fa waldbâ „ais taifno peerahdhijumu truhluma pret winu,“ „dumpineeku weteranu,“ eelfschigâs „taifnibas“ weetâ nenemtu ahriigo likumibu;“ gribedams no ta isfargatees, Schelabows kuhds, lai ari winu peelahftu pee schibs prozesees. Is leelas sozialistu prozesees pasihstamais nelaitis Goldenbergs leezina no Schelabowa, fa winsch „wispilnigâ mehra efot attihstijees un leelahm gara dahwanahm apdahwinats;“ is tahm va- faham altim redsams, fa Schelabowu 1872. g. nemeeru dehl islehdsa is Jaunkreemijas uni- wersitetes, fa winsch pehz tam dehl dumpigu rakstu isplatifchanas stahweja teefas preekschâ un, par newainigu atfihst, sem daschadeem wahr-

deem un daschadâs weetâs, fa pats teiza, dsh- wojis no tautas kapitala.

Apfuhdsetâ Sofija Awowna Berowfka, kas aifinahs, fa peederejufe pee „Narodnajas Wo- las“ partijahs, fa ari, fa peedalijufees pee 1. Merza attentata, isteiza, fa nodarbojufees ar dumpigee darbeem un alafch dshwojufe no partijahs kapitala. Mahjâs fkolota, wina 1869. g. eestahjahs 5. Peterbugas puifenu gimnassias augstakos seeweefchu kursos, 1870. g. wina at- stahja wezako namu un tapa tautas fkolotaja. 1872. g. wina peebeedrojahs sozialdumpineekeem un daschas reises dehl dumpigu rakstu isplati- fchanas stahweja teefas preekschâ. 1878. g. winu no jauna apzeetinaja un administratiwâ zelâ nosubtita Olonezas gubernâ; bet zelâ tai isdewahs isbehgt un no ta laika dshwoja „neli- kumibâ“ sem daschadeem wahrdeem ar paschu taifstahm paschm. 1880. g. Junijâ wina sem Woinowas wahrda apmetahs Ismailowa pulkâ, kopâ ar kahdu pasihstamu, kuras ibstâ wahrda nefa- zija. Septembri — aifbraufufchas Sipowitfchas weetâ — pee winas eewilkahs Schelabows.

Râ „Narodnajas Wofas“ partijahs lozeke un „effektiwkomitejas“ agente, wina finaja wifu, kas schibs partijahs terroristis notifa un peeda- lijahs pee 1. Merza nofeeguma fagatawofcha- nas un eepreekschejas apspreefchanas, fa ari pee pascha attentata isfibfofchanas. Jaw laizinu preeksch 1. Merza wina, kopâ ar zitahm perso- nahm, usmanigi usluhkoja Reisara kahrtigos is- braufumus un bij ari 28. Februarâ fapulzè, fur nospreeda, fa 1. Merzâ attentats isdarams. Mihnas gangis masajâ Dahrwu-eelâ tahdehl bija isfahke, lai waretu tikl isleetais, ja Reisars braufu par scho celu. Bes tam wehl gribaja strahdant ar sprahgstofschahm bumbahm, no ku- rahm 2 wina nonefa Teleschnajas celâ, fur dshwoja wehlakais paschfleplawa Sablins un Hefa Hefmannu. Ihpafchu tahdu bumbu tur nebija, bet no kureenes winas atnestas un zil pawisam to bijis, winai netikahs isteikt. Ihsa laika dehl — jo 28. Februari bija nospreeste, fa attentats isdarams 1. Merzi — newareja is- gatawot daufsi sprahgstofschu bumbu. Kad dalib- neeki galigi bija nosaziti, tad Berowfka us weh- stules kuwerta, fo wehlak usgahja Hefmanas un Sablina dshwofli, usfihmeja plahnu, isklaidro- dama sprahgstofcho bumbu meteeem, fur teem ufturetees. Zil metēju bija, wina neteiza. Kad bumbu metejus bij usfuhthjufe finamâs weetâs, wina pate ari nogahja us attentata weetû, pa- lidama leelahs Italijskajahs un Michaila pla- tscha stuhri, lai waretu nosfahitees, pa kuru zelu Reisars brauf. Pamanidama, fa Reisara Ma- jefete nebrauja wis pa Dahrwu-celu, ta laimigi isbehgdams tur draudofschahm breefnahm, no ma- neschas brauja us Michaila pili un fa tahdehl winam nahlfees brauft gar Katrinas kanalu, wina gahja pa Michaila celu, tur pretim nahfo- scheem sprahgstofcho bumbu meteeem, to starpâ ari Misakowam, degumu fchnaujot, sinodama, fa teem nu ja-eet pee Katrinas kanala. Be- rowfkai paschai nebija klah sprahgstofchas bum- bas, jo tik daufsi nepafpehja isgatawot. Noru- nato signali dewufe, wina pa Newfka profpektu pahrgahja pahz Kanas tilmu Katrinas kanala otrâ peekrase, lai no tureenahs waretu nosfah- tees sprahgstofcho bumbu isdaribu. Wifu atten- tata laifu wina bija otrpuf Katrinas kanalâm un tikai pehz isdarita attentata aifgahja projam.

Pah sawas pee „Narodnajas Wofas“ par- tijahs peederefchanas eemefleem un nofeedfigas darhofchanahs dshulleem Berowfka dewa schahdu isklaidrojumu: Dshidamees, semes lablahfchanos

weizinaht fainneezibas sinā un laudis tikumigi un garigi pazelt us augstaku attibstibas palahpeni, „partijas“ lozekli eefahla, daschadās weetas us dshwi apmetees pašu lauschu widu, isplatiht sozjaldumpigus rakstus un tā pašā tautā modinaht pilsonu teesibu famanu un kopigu fadhwi. Bet kad waldbiba us to atbildeja ar daschadeem spaidu nosajizumeem, schini sinā isnibzinadama „partijas“ darboschanos, partija, pehž ilgās schaubischanahs, bija peespeesta, usnemtees laru pret pastahwofcho waldbibas kabrtibu; jo wina bija leelakais kawellis „partijas“ mehreka panahlschanai. Zeelaka datā negribeja schā kara, winu pat atmesdama, bet tomehr wina ussahla un wiswairal terroristu (negantneeku) sinā. Zaur leelo sibwumu, kas parahdijahs attentatos pret Deewa meera nu dufofcho Keisaru, zehlahs pahrelezinaschanahs, la nelaiķa Keisars nelad nepahrgrosihs neds fawas istureschanahs pret partiju, neds fawas eefschigās politikas.

Schahdas sinās Berowfka pate dewa pahfawu pagahni; schi klahl wehl daschas, kas isdabutas zaur ismekleschanu: 1) 1871. g. 18 gadus wezo Sofiju Berowfku pahrekluschinaja Nikolaja Gontscharowa un flepenas fabeedribas prozese, pee kuras wehl peedereja Natansons, Tschaikowstis u. z.; 2) Berowfku fauza teefas preefshā, la isplatiuse dumpigus rakstus un peederejuse pee „Tschaikowsteeschu“ flepenas, noscedfigās fabeedribas (1873), bet winu attina par newainigu.

Ne buht ne-attibdamahs par wainigu, Gesa Mironwa Gelsmann eefahkumā leedsahs, kaut lo isteikt pahfpret winu ussahkto fuhdhibu, la ari pahf scho leetu wispahrigi; bet wehlah, 12. Merzi, kad leezineeks kahds winā attina to personu, kas dshwoja Troizkas eelā Nr. 27 sem Nikolajewas wahrda, wina isteiza, la dshwojuse gan schini „konspiratīwā“ (kafwebreschanahs) korteli, kas isdewees par winas wihtu Andreju Nikolajewu, bet kura ihto wahrdu negribot teikt.

Tur winu apmeklejuschi Schelabows, Berowfka un tas wihrs, kas 1. Merzi statu spitali nomira un lo wina pasimuse sem Michaila Zwanowitscha jeb Kotika wahrda. Pee Gelsmanas un winas lihdscedfihwneela ari bijuse „Strahdneeku awises“ flepenā drukatawa. Awises pirmo numuru, la ari „Strahdneeku-beedru partijas programmu“ wini drukajusch; Gelsmana bijuse jatzjeja (sezetaja). „Strahdneeku awisi“ wini pašchi isdaliujusch strahdneekem. — Schelabows bija schahs awises lihdsstrahdneeks. Wehlah wina ar Sabtinu sem Jesenko-Nawrozka wahrda pahrwilksusees us Tscheschnajas celu. — Jan 1877. g. Gesu Gelsmann deht dumpigu rakstu isplatischanas Masflawas un zitās gubernās nodewa waldofcha senata ihpaschaj teefai, kura to noteefaja ar 2 gadu zeetumu un ihpaschu teesibu saudeschamu. Gelsmana beidsa noschedht fawu fodu 7. Maja 1879.

Apsuhdsetais Timosejs Michailows us jautajumeem nemas ne-atbildeja, tikai teiza, winsch peederot pee teem Kreewu sozjaldumpineekem, kurei stajagot pa terroristu zetlu, ihpaschi pee „strahdneeku fargeem“, kureem usdots, strahdneekus apfargah pret winu eenaidneekem, p. p. pret spijoneem un sodiht nelabos meistarus. 3. Merzi winsch nonahzis Tscheschnajas eelā № 5 us kahdas personas usajizajumu, kuras wahrdu negribot peemneht. Wifs, lo Misakowas pahfwinu, Michailowu, isteizis, efor meli. Senaf winsch dshwojis sem Tschemifowas maspilsona, Sergeja Lapina, wahrda.

Zaur ismekleschanu peerahdits, la Timosejs Michailows, ar wahrdu Makhrows, mahzits katlu

kales, preefsh 6 gadeem nonahza Peterburgā un strahdaja daschās fabrikās. Kahda diakona Belitshewa dehts, kas ar winu kopā bija strahdajis, isteiza, la Michailowas jaw 1½ gada, kā likahs, peedereja flepenai strahdneeku fabeedribai, kur lastija ailsegtaš grahamatās un awisi „Semka i Wota.“ Timoseja Michailowa brahlis, Grigorijis, leezinaja, la Februara mehnesi winsch 1½ deenas ar to kopā strahdajis, bet Timosejs tad aisgahjis, un nebijis wairs redsams.

8) Schelabowa un Berowfkaš tahlaki noseegumi.

Bes peeminetahm apsuhdhibahm, Andreju Zwanowu Schelabowu un Sofiju Zwownu Berowfku wehl apsuhdh, la tee kopā ar zitahm personahm peedalijusees pee schahdeem noseegumeem: Schelabowu, la peedalijses pee 18. Nowembra 1879. g. nodomata attentata pret Keisara Majestetes fwaidito dshwibu, pee Aleksandrowfkaš, Zekaterinoflawas gubernā; Berowfku, la peedalijusees tani pat gadā 19. Nowembri pee attentata Masflawas - Kurfkaš dsheszetā.

a) Pret Schelabowu schahdi peerahdijumi, la teesahm wainigs pee peemineka noseeguma: Tirgotaja dehts, Grigorijis Goldenbergs, — kuru fauza teefas preefshā Charlowas gubernatora, firsta Krapotkina, nonahweschanas (9. Febr. 1879) un attentata deht (2. Apr. 1879) pret Keisara Majestetes fwaidito dshwibu — zitu leetu starpā ari issajija, la 1879. g. Junijs mehnesi, Lipezkas pilssetā, Tambowas gubernā, noturets wispahrigs Kreewu sozjaldumpineeku kongress, kura pahrrunats pahf tautas partijas programmu un pahf to, kahdi lihdsfekli leetajami pret waldbibas bahrgo istureschanos sozjaldumpineeku leetā. Starp schahm personahm, kuru pamisam bij ap 15, Lipezkā ari atradahs semneeks Andrejs Zwanows Schelabows sem Tschernawfka wahrda. Lipezkas kongresa panahkums bija, la tila nospreests, isdariht weselu rindu attentatu pret Keisara Majestetes fwaidito dshwibu un zitu starpā ari sem Keisariska brauzeena usspert gaisā dselszeta dambi pee Aleksandrowfkaš, Zekaterinoflawas gubernā. Kā Goldenbergs isteiza, 1879. g. Septembri Charlowā nonahza kahds Kofchurnikowas un Andrejs Prefsnakowas (kuru wehlah palahra), lihds atwesdams 3 pudus dinamita un dauds drahts preefsh nodomatas mihnas pee Aleksandrowfkaš; ap to laikū Charlowā notureja fapulzes un sibli tanis pahfspreda, la scho attentatu isdariht. Tur Goldenbergs un Schelabows (sem Borifowa wahrda) wifu sagatawoja, pahrelezinati, la terroristiga pretoschanahs loti wajadfiga. Keisarisko brauzeenu gaisā usspert pee Aleksandrowfkaš, usdewa Schelabowam, Alimowai (jeb Baskai) un noteefatajeem Tichonowam un Okladskim. Un Schelabows sem „tirgotaja Tscheremifowa“ wahrda aisbrauzā us tureeni. Oktobri 1879, la leezineeki issajija, Aleksandrowfka atbrauzā jauns zilweks, isdodamees par Jaroslawas tirgotaju Tschermifowu un gribedams eeguht gabalu semes, kur eerihkot ahdu fabrikū. Bilssehtas dome atlahwa, eetaisihht ahdu fabrikū, un Tschermifows (Schelabows) ismeklejahs wajadfigo weetu dselszeta tuwumā; bet to winsch nedabuja, bet gan otrpus dselszetam „Wosnesentkas“ fahdschas tuwumā. Oktobra beigās Tschermifows ar fawu, la teiza, feewu eewilksahs pee Bowenko laulata pahra. No schi laika pee wineem eecadahs zitās personas, no kurahm 2 pee wineem apmetahs, weens palidams weselu mehnesi, otrs tikai daschas deenas. Lai gan

weenumehr runaja un stahstija, la grib eetaisihht ahdu fabrikū, tomehr nelad ne-eesahla. Nowembra beigās Tschermifowa tā fauzama feewa aisbrauzā projam un Nowembra beidsamajā nedelā ari patš Tschermifows un abi tee, kas ar winu stahweja sakarā. Steigschus ween Tschermifows aisbrauzā, fawu sirgu un fawus ratus, fawas mehbeles atstahdams pee Bowenko pahra. Kad Jaroslawā aplauschmahs, tad israhdijahs, la pafe, lo Tschermifows bij usrahdijis Aleksandrowfkaš polizijai, bija pakattaisita.

Goldenberga usrahditee lihdsdalibneeki pee neghliga attentata pret Keisara Majestetes personu: Andrejs Prefsnakowas, Jakobs Tichonows un Zwans Okladskis, atsinahs par wainigeem un 1880. g. Oktobri tika noteefati no Peterburgas aprinka karateefas. Prefsnakowas, kas bij apmetees Simferopole, lai dabutu issinaht, kad Keisara Majestete isbrauks is Krinas, 16. Nowembri nobrauzā Aleksandrowfka, sinodams, la 18. Nowembri Keisars notikshot Aleksandrowfka. Peemineka deenā, pulkstien 9 no rihra, Tichonows, Schelabows, Okladskis un Prefsnakowas nobrauzā lihds tai weetai, kur schahs mihnas ganga drahtis. Kad Keisariskais brauzens bij isbrauzis is stanzijas un daschi wagoni jaw pahri tai weetai, kur bij istrakta mihna, tad Okladskis dewa signalu, Schelabows flehdhla apparatusu, bet ais nesinameem eemefleem ekplossija nenotika, un ne-aisfahrts Keisariskais brauzens aisbrauzā laundareem garam. — 27. Februari apzeetinatais Schelabows issajija, winsch efor sozjaldumpigas partijas lozeklis un efektiwoomitejas usdewumā eerihlojis attentatu pee Aleksandrowfkaš, lai zaur to waretu nogalinahht waldbineeku.

b) Sihlee apstahkli par 19. Nov. 1879 isdarito attentatu Masflawas-Kurfkaš dselszeta, ishumā fanemot, bija schahdi:

19. Nowembri 1879, 3. wersi no Masflawas stanzijas, Keisariskā fwitas brauzeenam zaurbrauzot, notika ekplossija, kas isahrdija dselszeta dambi un apstahdeja pašu brauzeenu, kura laundari domaja eesam Deewa meera nu dufofcho Keisaru. Personas nebij neweenas eewainotas, 8 wagoni bija wairak waj masaf apstahditi. 1 wagons apgahjis apfahrt un abas lokomotivas un 1 wagons atrauti watam.

Breesmu weetu apluhkojot, israhdijahs, la gaisā ussperschana bij isdarita zaur mihnas gangi, kas bija rakts no 20 asis no dselszeta stahwofchas ehlas, kuru nesēn nopirzis Saratowas maspilsonis Suhorukowas. Gangis bij apakshā 2½ pehdas plats un 3½ pehdas augstis un dehteem islikts. Ekplossija bij isdarita zaur ihpaschu aparatu, tā fauzamo Numforda spirali, un sprahgstofchahs weelas laikam peedereja pee nitroglizerina isgatawojumeem. Teetas prateji spreeda, la, gangi isrokot, wismasaf strahdajusch 2 zilweki 20 deenas.

Ji leezineeku isteikumeem bija redsams, la Suhorukowas kopā ar fawu tā fauzamo feewu 1879. g. Septembri bij atbraukusch is Masflawas. Gefahkumā winsch dshwoja Kusmina namā, bet wehlahu nopirka Kownowa namu. 19. Septembri winsch tur eewilksahs, pamasam istaidija wisus eedshwotajus, fajidams, la namu wajagot pahrbuhweht, un tad eefahla rakf pagrabu. Pehž tam apakshējā eetaishā ainsnagloja logus, aisflehdhla durwis un fanefa dehts un dselstahdas, lo wehlahu wifu atrada mihnas gangi. — Suhorukowas kopā ar feewu dshwoja Maslawā lihds tam laikam, kur notika ekplossija, bet tad abi — pahubā.

Zaur ismekleschanu peerahdits, la sem Su-

chorulowa wahrda dshwoja Archangelskas maipilsonis Lews Nikolajew's Hartmanis, kurchschim brihscham flehpijabs ahsemes. Wina ta fauzama feewa leezimeeje lahda (pehz fotografijas) pasina Sofija Ewownu Berowfsku. Ziti leezimeeki atkal, winas fortografiju redsedomi, isfazija, ka ta koti lihdsinatotees tai, kas isdewahs par Suchorukowa feewu.

Ka Berowfska teescham lihdsinatneeze un lihdsidalibneeze pee Masflawas Kurklas dselshezeta dambja gaisa usperschanas, wisflaidrahi israhdahs is nomiruscha politiska noseedsneela, tirgotaja dehla Grigorja Goldenberga, issazijumeem, kurchsch, 14. Nowembri 1879 Jelisawetgrades dselshezeta stanziya atsinahs, ka peedalijeas pee minetas eksplosijas sagatawofchanas, un kurchsch usdewa sawus lihdsidalibneetus attentata us Keisara dshiwibu. Goldenbergs isteiza, ka ap Oktobra widu 1879 nesen noteefatais walsts noseedsneeks Stepan's Schirajew's, no Lipezlas kongreza nonahza Charlowa un, sinodams pahr Masflawa nodomato attentatu, isskaidrojis, ka tur jaw nopirkts nams us Suchorukowa wahrda, no kura rokot mihnās gangi sem dselshezeta, lihdspeedalotees Hartmanim, studenteem Grifschlam un Arontschitam, Aleksandram Michailowam un Sofijai Berowfskai (sem Semenowas, Suchorukowa feewas wahrda). Schabdas sinas dabujis, Goldenbergs aisjeloja us Masflawu, peebedrojabs minetahm personahm un peedalijabs pee mihnās ralkschanas. Tani laikā jaw bija nospreests, ka eksplosija isdarama (no Suchorukowa nama) no Schirajewa un Berowfklas un ka wifseem ziteem jaw deenu preefsch tam ja-aisbrauz projam no Masflawas. Berowfskai bij usdots, eewehrot Keisariska brauzeena tuwofchanoš un Schirajewam dot sibni — us to wina ne masums lepojabs — isdaribt eksplosiju.

Schirajew's, kuru 1879. g. Dezembri apzeetinaja Peterburgā, pa leelakai dalai apstiprinaja Goldenberga issazijumees, tikai peefshmedams, ka ihfi preefsch Keisariska brauzeena atbraufschanas pahrgroschijufchi pirmo plahnū: wina weeta palikuschi Hartmanis un Berowfska, isdaribt eksplosiju.

Apsuhdsjeta Berowfska, parklauschinata, isteiza, ka wina 1879. g. rudenī teescham kō Suchorukowa feewa — Marija Semenowa dshiwoujufe minetajā namā un tur ustrejufees, lamehr raka mihnās gangi sem Masflawas-Kurklas dselshezeta. 19. Nowembri wina ap plkst. 10 atstahjufe namu, bet eksplosijas laikā bijufe atkal mahjās, lai buhtu warejufe nowehrst polizijas wehribu, ja ta tani laikā warbuht buhtu turp nonahkufe. Eksplosijas isdaritajis bijis zits, bet ta wahrda wina negribot fazijht.

9) Apsuhdsjete un wīnu noseegumi.
Schee zaur 1. Merzi padarito noseedsigo attentatu us Keisara Majestetes swaidito dshiwibu atklattee apstahlki, bei schaubifschanahs, peerahda, ka schis attentats stahw tuwā un taisnā sakarā ar wofelu rindu tam lihdsigu noseegumu un noseegumu mehginajumeem, kas pehdejā laikā isdariti no slepenas fabeeditbas, kuras lozekli fauzahs par „Kreewu sozialdumpigas partijas“ lozekteem. Kad schi partija 1879. g. wafarā, kō 1880. g. Nowembri israhbijabs leelā sozialdumpineeku prozeje pee Peterburgas aprinkla karateefas, bija nodibinajufees par tā fauzamu „terroristu pulku“, wina eestlatija par sawu usdewumu, apgahit pastahwofcho walsts un fabeeditbas kabrtibu politiska kara zela. Schini karā wini ceraudhija par derigako lihdsekli Keisara fleplawibas. Schihs atshifschanas augli bija beeschee attentati us Keisara Majestetes swai-

dito dshiwibu: 18. Nowembri 1879, pee Aleksandrowfklas, Zekaterinoflawas gubernā, 19. Nowembri 1879 Masflawas-Kurklas dselshezeta, netahlu no paschas Masflawas un pehdigi 5. Febuuri Seemas pils sprahgfchana. „Ekskutiwkomitejas“ drukatās proklamazijas, kuras islaida pehz katra no scheem attentateem, noseedsneeki neween lepojabs, ka tee isdariti wīnu, t. i. tā fauzamas „partijas“ wahrda, bet wini ari taisni isfazija sawu zeefcho nodomu, turpinahit sawus dumpigos darbū un negheligas Keisara fleplawibas.

1. Merza kaunais noseegums bija jauns un negheligalāis gabals „Kreewu sozialdumpigas partijas“ ašinainajā noseegumu rindā. To apleezina augscham peeminatee peerahdijumi, kā ari jaw peeminateo abu proklamaziju faturš, kuras tika islasītas pehz 1. Merza breefsmu darba: 1) no „ekskutiwkomitejas“ 1. Merzi un 2) no „Narodnajas Bolas“ partijas strahdneeku-beedreem“ 2. Merzi. Birma bija nodrukata 2. Merzi „Narodnajas Bolas“ drukatawā, otra 3. Merzi winaš „strejofschā“ drukatawā. Abās proklamazijas (sinojumos) top isfazits, ka noseegums isdarits no „sozialdumpigas partijas“ us ekskutiwkomitejas nospreedumu no 2 agenteem, jeb kō otrā lafams, no „sozialistseem.“ Zo projam winās runats no negheligā noseeguma, kas Kreewu semi nofarzinajis Keisariskahm ašinim, kō no lihdselka, zaur kō partija panahls sawus noluhklus. Schee noluhkti, zil is proklamazijahm nomanams, ir pastahwofchas walsts, fabeeditbas un faimneeziabas kabrtibas wamahzigā apgahfchana.

Us fcha apsuhsibas raksta pamata augschā peeminatee 5 zilweki top apsuhsjeti:

1) Ka wini eestahjuschees slepenajā fabeeditbā, kura fauzahs par „Kreewu sozialdumpigo partiju“, kuras mehrki ir, ar waru apgahit pastahwofcho walsts un lauschu fabeeditbas kabrtibu: schi noseedsigā zenschanahs parahdijufees wofelā attentatu wirtne us Keisara Majestetes swaidito dshiwibu, walsts eerehdnu mehginatās un isdaritās fleplawibas un pretestibā ar cerotfcheem pret walsts eestahdijumeem;

2) ka wini, peederedami pee minetas fabeeditbas un zensdamees, panahit sawus noluhklus, sawā starpā un kopā ar zitahm personahm nospreedufchi, Keisara Majesteti nogalinahit, schini noluhkā: a) masajā Dahrsu eelā, grafā Mengdena namā, is pagraba bods, ar apsuhsjeto sinu, israkts mihnās gangis sem peeminateas eelas, lai no tureenās waretu Keisara Majesteti nonahweht zaur dinamita sprahgfchanu un b) 1. Merzi 1881, kad Deewa meerā nu dusofschais Keisars Aleksanders Nikolajewitsch's brauzā gar Katrinās peekrahti, Mifakow's sem Keisariskās karites no metis sprahgstofschu bumbu, zaur kō notifufe sprahgfchana un tad mēsta wehl otta tahda pat no zita schihs fabeeditbas lozekla, kas Keisara Majesteti til stipri eewainoja, ka Wīnam bij jamirt; schi noseeguma plahnū isgudroja Schelabow's, kas ari peerunaja Mifakowu, lai usnemot wina isdarifschanu un wadija noseeguma sagatawofchānu; Berowfska, pehz Schelabowā apzeetinaschanas 27. Febuuri, wina weeta wadija neween sagatawofchānu, bet ari pascha noseeguma idarifschānu; Timofejs Michailow's peedalijabs pee sagatawofchānas un, ar sprahgstofschu bumbu apbrunots, atradahs noseeguma weeta, palihdsibas deht; Heja Hefsmann kō faimneeze wadija tā fauzamo jashwehrinaschānas korteli, kura šapulzejabs pahrsprees un sagatawot mineto attentatu. Schee noseegumi eewehroti

1866. g. isdoto foda likumu 241., 242., 243. un 249. artikulos.

Bes tam 3) Andrejs Schelabow's apsuhsjets, ka wīnsch, peederedams pee tahs paschas noseedsigās fabeeditbas, 18. Nowembri 1879, pee Aleksandrowfklas pilschehtas, Zekaterinoflawas gubernā, kopā ar ziteem israzis mihnās gangi sem dselshezeta dambja, lai zaur dinamitu waretu gaisā usspert Keisarisko brauzeenu un tā nonahweht paschu Keisara Majesteti un, Keisariskam brauzeenam garam brauzot, raudhijis isdaribt sprahgfchanu, kas aif Schelabowā warā nestahwofcheem eemefleem par laimi ne-isdewahs, un 4) Sofija Berowfska apsuhsjeta, ka wina, ari peederedama pee tahs paschas noseedsigās fabeeditbas un ari dshidamāhs, nonahweht Deewa meerā nu dusofcho Keisarū, kopā ar ziteem taisni peedalijufees pee attentata sagatawofchānas Masflawas-Kurklas dselshezeta, netahlu no Masflawas, 19. Nowembri 1879 noslatija Keisariska brauzeena tuwofchanoš un wajadshigajā brihdi dewa norunato sibni sprahgfchānas isdaritajam, lai gan aif apsuhsjetās warā nestahwofcheem eemefleem nepanahza sawa mehrka. Schee Schelabowā un Berowfklas noseegumi eewehroti foda likumu 241. artikulā.

Wispehdigi 5) Timofejs Michailow's wehl apsuhsjets, ka wīnsch 3. Merzi 1881, kad tika apzeetinatš Teleschnajas eelā, ar nodomu, nonahweht sawus apzeetinatajus, 6 reifes schahwis is rewolwera us wīneem, pee tam gruhti eewainodams polizijas saldatu Jestimū Denifowu un weegli pristawā palihgu Sluzki. Schis noseegums eewehrots 1876. g. isdota foda likumu turpinajuma 1459. artikulā 2. nodatā.

Us peeminateo apsuhsdshibū pamata un fatarā ar Wisaugstakajahm pawehlehm no sch. g. 6. un 13. Merza un us likumu krahjuma XV. sehjuma 2. dalas kriminalteezas kabrtibas 1032. un 1052. artikulā (no 1876. gada) pamata, augschminetas personas: Nikolaj's Iwanow's Mifakow's, Andrejs Iwanow's Schelabow's, Sofija Ewowna Berowfska, Timofejs Michailow's un Heja Mirowna Hefsmann — teel nodots waldofschā senata ihpaschās nodatas teefai ar kabrtu aistahwu peedalifschanoš.

Apsuhdsibas rakstu nupat ešam nobeigufchi. Atleek tadeht wehl, pasneegt sinas pahr paschu teefafchānu.

Teefafchāna notika teefas namā. Viteinaja prospektā starp Sacharjewskajas un Schpalernajas eelahm. Schis teefas nams stahw sakarā ar zeetuma namu zaur garu, fchauru koridoru.

Teefas sahle wareja tikl tikai zaur ihpaschahm bileteem, kas bija dabujamas justizministerijā. Publikas starpā bija redsamas schabdas augstās personas: Oldenburgas prinzis Betheris, teefas leetu, kara un finansjuministri, walsts padomes lozekli Dimaschew's, Grot's, Ostrowfki's, tad leelako Kreewu awifschu redaktori, „Times“ un „Daily News“ korespondenti u. z.

Pulksten 11 cenahza fewischa teefa: senators Juhs ar 5 senatoreem un 4 kabrtu aistahweem.

Teefas preefschneeks lika eewest apsuhsjetos. Wifū agis nu greeshs us durwim, pa kuru cenahit apsuhsjeti, zits aif zita, pawaditi no schandarmeem. Apsuhdsjete bija it meerigi, tikai Mifakow's un Hefsmanna likahs buht aifgrabhti. Mifakow's, kō „Bet. Her.“ raksta, isflatijabs pehz ihsta „smurgula.“ Michailow's ir stingris semneeks, kas aitahdu kaschokā un uhdens sabakos isflatahs drihsal kō apkahrt blandofch's strahdneeks, neka kō kommunards (nihilists). Schelabowam un Kibalschitscham gudri zihni. Hefsmanna is schihdeete, reebigi nesmuka. Pe-

rowka ir mahzita dahma, smalki audsinata, un til drofchi isturahs us apfuhdseto benka, la nomanams, wina pirmo reisi wis nefešch tahda weeta. Kahds scho waronu ahrigais isstaks, tahda ari wina waloda: Kifalows runa nedrofchi, Schelabows un Kibaltšičičšs, drofchi un stingri, Gelsmanna dseedadami un neslaidri, Berowka meerigi, drofchi un slaidri.

Kad nolafija apfuhdsibas rakstu, teefas preefchneks usaiginaja apfuhdsetos, dot sikhlatas sinas pahfawu labrtu, wahrdu, tizibu un amatu. Schos isflaidrojums telpas trubkuma deht nefešcham pasneegt pilnigi, bet tilai ihsumā ween pehz „Wald. Behstn“ peeminesim wairaf eevehrojamas weetas.

26. Merza pirmā sehdeschana Schelabows starp zitahm leetahm runaja schita: „25. Merzi is zettuma es senata fewiſchlai teefai eesneedsu rakstu, kura peemineeto teefu ne-atſinu par kompetentu (peenahlfchu) pahf mani fpreest teefu; jo ſchi teefa ir waldirbas teefa, un waldirbu es ſhini prozeſe turu par fawu pretineezi, fawu apfuhdsetaju, un tadeht domaju, ka starp mums fozialdumigo partiju, un waldirbu war fpreest tilai wispahriga tautas teefa, waj nu zaur taifnu nobalsſchjanu, waj zaur labrtigi un likumigi eezeltu tautas weeteeku ſapulzi. Pahfleezinats, ka ſchi ſagadeja teefa pret mums newar tikt isleetota, es isſteizu, ka taifnibas deht un kreewu likumu gara ſchi prozeſe buhtu nododama ſwehrynato teefai, ka laufchu domu aifſtahweht, un lnhdsu, lai manim dotu atbildi.“

Teefas preefchneks leel nolafibt teefas fpreedumu ſhini leeta, ka Schelabowa raksts bei pamata un tadeht tahfak ne-eevehrojams; Schelabows ar ſcho fpreedumu meera.

Teefas preefchneks prafa Schelabowam: „Waj eſeet pareiſtigi?“ us ſo ſchis atbild: „Es ſmu gan pareiſtigi iriſts, bet nolcedsu pareiſtigi, lai gan aifſihu Kriſtus mahzibas pamatus. Scheem mahzibas pamateem mana tilumu aifina ir goda weeta. Es tizu ſchahs mahzibas pateſibai un taifnibai un atklati atſihſos, ka tiziba bei darba — ir nahwe, un ka karam ihſtam, kriſtigam zilwekam jakaro par apſpeesto un wahjo laufchu taifnibu, un ka wina, ja wajadſigs, par to ari jazeefch: ta ir mana tiziba.“

Teefas wirſekretars dara ſinamu, ka 4 leezineeki naw atnahlfuſchi: trihs (Dworſchizis, Kulebjakins un Denifows) tadeht, ka tee pehz dakteru apleezibahm eewainoti weens (Goldenbergas, kas pasihstams is pehdejas leelas nihilistu prozeſes) tadeht, ka tas miris. Schelabows doma, ka Goldenberga nahwe, t. i. wina ne-atnahlfchanas eemeſlis, libds ſchim wehl naw peerahdita un tadeht luhds, imelleht, waj Goldenbergas teefam miris, un kahdas apleezibas preefch tam ir. Us teefas preefchneks atbild, ka pahf Goldenberga nahwi atrodotees weena apleeziba peeminetas prozeſes aktis.

Wiſi apfuhdsete, bei ween Kifalowa, iſfaka, ka Michailows naw peedalijees pee apſpreefchanas ſapulzhem, kuras notureja ſawehreſchanahs korteli, Teefchnajas eela.

Kibaltſchichs tekoſha runa isflaidroja „Narodnajas Wolas“ ſlepenas ſabeedribas mehrkus: Kad ſchi partija 1874. un 1875. g. raudſija tuwotees pahfai tautai, es tam peekritu. Mani mehrki tilai pa dafai bija fozialisti; es gribeju laudis pazelt ta gariga ka tilumiga ſina. Ja teefas, ta fakot tehwiſchki buhtu iſturejuſchahs pret muhſu partiju, tad tagad wis nefeſchetum teefas preefcha, ka tahdi, kas apfuhdseti Keifara ſleplawibas deht. Manus

isgudroſchanas gara ſpehtus tad buhtu warejuſchi isleetat tautas ruhpneezibai, ſemklopias mafchinu pahrlabofchanai u. t. t. par labu. Bet partija aſſina, ka karſch buhs wedams tahda ſina, ka tas tagad darits; tadeht es nehmos nodarbotees ar ſprahgtoſchu weelu isgatawoſchanu, ſtudeeredams Kreewu, Wahzu, Franzuſchu un Anglu rakstos u. t. t.“

26. Merza wakara sehdeschana ihpafchu wehribu greefa us ſewi konwoja kaſaks Luzenko, fajidams: „Pehz otras bumbas meſchanas eezehlam Keifaru palkawneka Dworſchizka lamanaſ. Kad nobrauzahm pee tilta, Keifara Maſſete prafiya Kulebjakinam: „Waj eſi eewainots?“ Bet ſchis ne-atbildeja. Keifars prafiya no jauna: „Waj eſi eewainots?“ Us to ritmeiſtars atteiza: „No mums naw ne runas, bet noſchelojam Zuhfu Maſſete.“ Wairaf Keifars nerunaja. . . Keifaru noneſahm pili, weenas durwis atdarijam, otras, kas bij aifſlehtas, ar waru celauſahm. Ais mums nahza leelſirts Michails Nikolajewiſchs, afaru pilnahm azim. Kad Keifaru nolikahm gulta, leelſirts teiza: „Gita, behrni!“ Nu ari mehſ ſahlahm raudah un aifgahjahm; bet nefnam, ka.“

27. Merza sehdeschana jo eewehrojama bija leetas prateju (generala Fedorowa, palkawneka Rifowka u. z.) iſklaufchinafchana. Apfuhdsetais Kibaltſchichs beeschi peedalijahs, pretodamees leetas prateju isflaidrojumeem. Winſch raudſija peerahdibt, ka nodarbofchanahs ar dinamitu nebuh naw tahda bailiga leeta, ka to doma; winſch ari teiza, ka isleetatas ſprahgtoſchas weelas tadeht eewainojuſchas til dauds laufchu, ka tee toti beeschi ſtahwejuſchi kopā, un ka eewainojumi bijuſchi weegli!

28. Merza sehdeschana profurors R. W. Murawjews runaja apfuhdsibas runu. Winſch eefahla pulkstien 10 un 25 minutis preefch puseenas un nobeidsa pulkstien 5 un 40 minutis pehz puseenas. Pa starpam runatajs 3 reies pusestundu atpuhahs. Runatajs pahrunaja 1. Merza breeſmu darbu un laufchu ſatrihzinafchanu, kas zaur to zehlahs. Kreewija tagad pagehrot, lai noſeedsneeki dabunot pelnito fodu. Katra apfuhdseta noſeegumu fewiſchki pahrunajis, profurors wispehdigi pagehreja weenadu ſingru fodu preefch wiſeem apfuhdseteem un nobeidsa runu, aifrahdidams us to, ka tauta eſot uſtiziya Keifara tronim un ka terroriſtu zenteeni neko nepanahlfſhot ſhini ſina.

Behz tam runaja apfuhdseto aifſtahwi un tad ap pulkstien 9 wakara Schelabows pats gandrihs weſelu ſtundu. Teefas preefchneks beeschi apfauza Schelabowu. Walſis profurors us to neko negribeja atbildet; tadeht apfuhdseteem nu atlahwa pehdigo wahrdi aifſtahweetees. Is teem buhtu peeminams, ka Kibaltſchichs teefai darija ſinamu, ka winſch isgudrojis jaunu apparatu, ar ſo ſkreet pa gairu. Teefa tad aifgahja ſahnuſ, faſtahdibt jautajumus. Nakti pulkstien 1/2 teefa atkal isnahza, tika nolafiti faſtahditee 24 jautajumi pahf apfuhdseto noſeegumeem, un teefa atkal aifgahja, fpreest pahf atbildehm. Pulkstien 3 nakti nolafija ſchihſ atbildes, un tad teefa aifgahja, fpreest fpreedumu (fodu). Wiſi apfuhdsete tika no-teeſati us nahwi zaur palahrfchanu. Scham fpreedumam naw wajadſigs Keifara Maſſetes aſſiſpirinaſchanas, tilai Berowkas deht gan, tadeht ka ta muiſchneeku labrtas, un muiſchneeku labrtas lozelligs, pehz paſtahwoſcheem likumeem, til ar Wiſaugſtatu aſſiſpirinaſchanu war ſaudeht ſawas labrtas ihpafchahs teefibas un privilegijas.

Eihki notikumi is Rigas.

(Atraſti behrnin u. l. i.) 14. Aprili pehz puseenas Jelgawas Ahr-Riga, Grahju-muiſchā, atrada Seku-eelā pee ſchoga nomirufchu jaunpeedſimufchu puiſenu, kurwi (kozi) eeliftu. Tani pahfā wakara Maſlawas Ahr-Rigā Kalna-eelā № 24 atrada atejamā weeta jaunpeedſimufcha puiſena lihki.

(Iſliktis behrns.) 14. Aprili wakara Peterburgas Ahr-Rigā leelā Kaleju-eelā № 33 atrada preefchnamā iſliktu jaunpeedſimufchu meiteni. Behrns tika nodots ſlimnijas jaunpeedſimufchu behrnu nodatā.

(Nonahweſchanahs.) 8. Aprili atrada meſchā palahruſchos kurlmechmo pee Pinkumuiſchas peerakſtito Jani Wihtuli. 5. Aprili winſch bija fawu dſihwofli atſahjis. Pahfſleplawibas eemeſlis naw ſinams.

(Relaime.) Jelgawas Ahr-Rigā, Dinamin-des eelā № 59, dſihwoja 78 gadus wezais ſchejeenas deenasta okladei peederigais Andrejs Linde. Winſch ihpafchi nodarbojahs ar ſirgu ahrſteſchanu. 12. Aprili winam atweda ſlimu ehſeli un winſch to kopā ar ſawu gowi pa nakti eelika ſtalli. Bet nakti leelſ troſfnis ſtalli iſtraujeja Lindi, kas nu ſinams turp dewahs. Wina behrni kahdu ſtundu welti gaidija us ſawu tehwu; bet kad tas ari tad wehl ne-atnahza, tad ari wini gahja us ſtalli, kur teem bija jareds breeſmigas leetas. Tehws ar celauſahm kruhtim, ſalauſtahm rotahm, bei dſihwibas guleja gar ſemi; bet gows, ſamihdita, puse-dſihwa moziyahs ſem ehſela labjahm. Trako lepu tilai ar leelahm publehm wareja apmeeri-nah; gows pehz ihja laika iſlaida dſihwibu.

Deewa-kalpoſchana Rig. baſnij.

Leelšanas aifwehts.

Zehlabā baſnijā	Spredekis plſt.	10 m. Hoſt.
		12 igam. m. Zink.
Petera baſnijā	Spredekis plſt.	10 Mg. Luttens.
		6 m. Deelbau.
Domes baſnijā	„ „	10 m. Zentſ.
		2 m. Werbatu.
Dahnu-baſnijā:	„ „	9 latw. m. Wehrich.
		2 latw. m. Waſter.
Gertrudes-baſ:	„ „	10 Wah. m. Hilde.
Jeſus-baſnijā:	„ „	9 l. m. Hafen.
		3 w. m. Bergmann.
Wartinu-baſnijā:	„ „	10 l. m. Zimmermann.
Trihween-baſnijā:	„ „	9 latw. m. Bromm.

Raudas-papihru zena.

Rigā, 15. Aprili 1881.

P a p i h r i		praſija.	maſfaja.
Buſimperials gabalā	„ „	796 r.	794 r.
5 proz. bankiletu 1. iſtad.	„ „	95 1/2	95 1/2
5 „ „ 4. „	„ „	93 1/2	92 1/2
5 proz. inſtrij. 5. aif.	„ „	—	93
5 „ prehmiju bitetes 1. emif.	„ „	225	224 1/2
5 „ „ 2. „	„ „	217 1/2	217
5 „ „ 1871. g. aif.	„ „	—	136 1/2
Peterh. 5 proz. pilſf. oblig.	„ „	—	—
Kreewu ſem treb. 5% ſihlu-ſhm.	„ „	130 1/2	130
Charlowas ſemf. 6 proz. ſihlu-ſhm.	„ „	97 1/2	97
Rehwales and. bankas aif.	„ „	—	—
Rigas lom. bank. aif.	„ „	270	—
Leel. Kreew. dſelfſz. aif.	„ „	256	255 1/2
Rig.-Din. dſelfſz. aif.	„ „	152 1/2	152
Din.-Lit. dſelfſz. aif.	„ „	—	170 1/2
Warsch.-Teresh. dſelfſz. aif.	„ „	135	—
Dreles-Wit. dſelfſz. aif.	„ „	—	170 1/2
Rib.-Wolog. dſelfſz. aif.	„ „	78 1/2	—
Raſt.-Wreit. dſelfſz. aif.	„ „	—	—
Baltijas dſelfſz. aif.	„ „	—	111 1/2

Tirgus ſinas.

Ledus tilak ta is Daugawas isgahjis. Pa Daugawu ſarj Rigu un Pahrdagawu brauka masee damslugſchi. Linufehtas maſfaja 168. lap. pudā. Kanepaju ſehllas, par pudu praſija 125 lap., bet tilai ſolija 122 lap. Rudsu turahs pee ſawas zenas. Aujas zekahs zena. Meeschi nepahrgroſama zena.

Sludinajumi. Wehrâ leekama sina

J. Redlich

gruntigas un

wisnwezakas

Englischu magazines.

Uf to no ta nelaiķa J. G. Janka kunga un preekschlaita firmas walbineekem J. G. Melzer un beedra fludināschanu rahbidams, kura tai pirmā Dezembri 1876 Rigas Bahzu awiņēs bija lasama un rakstīts stahweja, ta J. G. Janka kungs man fawu, wairak tā par 50 gada gahjumeem, ar godu westu un laipnigi ispilditu ihsteno Steiermarkas jeb Austrijas Keisara semes iskapschu pahrdoschanu, ar wisahm winam peederigahm iskaptēhm man pahrdewis, lai es tahdu pahrdoschanu jeb andeli uf fawu roku jeb rehkinumu tahtak wedu; tamdeht daru wiseem lauzineekem, andelmaneem, fainneekem un kalpeem sinamu, ta mana wairuma iskapschu pahrdoschana miruscha nelaiķa J. G. Janka togadeja Dimitrijewa kunga namā, Kungu-eelā Nr. 16 tai wezā kantori par iskapschu laitu no rihta lihbs wakaram buhs atwehrtā, bet iskapschu pahrdoschana masās dakās, tā aridsan no tahm garahm Pruhshu labibas, ihfahm stiprahm atwasu jeb zinu iskaptēhm un Stralsuntēs akminaineem un binstein-akmina bruzeklischeem jeb strihkeem, kuri tai leelā Mastlawas israhdischanā 1863, Rigas semkopibas israhdischanā 1871 un Wihnes wispaules israhdischanā 1873. gadā ar tahm fcheit! blakam redsamahm goda-fihmehm kluwa gresnotas, tā aridsan ahmurini un laktinas preeksch iskapschu kapinaschanas, grahwju, dahrsneeku un tihrumu schēipeles, strgu un gowu, dihsetu un strengu kehdes, dselsu-pinektu, wisadu amatu-rihlu un dauds zitadu prezu pahrdoschana paleet tā tā lihbs fcho laitu manā gruntigā Englischu magazine, Kalku-eelā G. Minus kunga namā Nr. 1.

A. Th. Thiefs'a wiswezaka

Anglu magazine

Kalku- un Wall-eelu stuhri, Rigā, fino wiseem lauzineekem, ta ar kugoschanas fahlschanos dabuschu schahdu leetu jaunu fuhthjumu:

Sahgus wisas sortes.

Wif sahgi ir diwlahrt zeetinati un is wislabata tehrauda kalti. Schee sahgi ir pee kalschanas zaur gaisa-straumi atdfisinati un newis ar uhdenitadeht tee ir wiszaur weenlihdsigi zeeti.

Kaltus un ehweku dsellchus, tikai Ward'a fabrikati ar apgalwofchanu.

Wihlus

wisās leelumās, ar rupjeem, widejeem un smalkeem eezirtumeem.

Ihstahs Austrijas un Steiermarkas

iskaptes

(ar goda-algahm apdahwinats fabrikats).

Iskapschu bruzeklus,

„Batawijas“ un Amerikas, no loti teizama labuma.

Lahpistas un wisas dahrsu-leetas.

Musikaliskus instrumentus,

it ihpafchi ihstahs Italijas wisoles, las loti brangi flān, harmonikas pehz gluschi jaunās konstruhijas, tā ari wisus pubshamos-instrumentus. Pastelleschanas uf augschejahm leetahm teel jaw pretim nentās, pirms kugoschana fahlschēs.

Par laipnu eewehroschanu.

Schi gada kugoschana fahlotees es dabuschu slawenahs Austrijas iskaptēs, sihme „pasta-rags“ un tahs tā ari wisadus amatneeku-rihkus is flawenahm fabrikahm ar apgalwofschanu, ta preze laba, pa lehtahm zenahm pahrdoschu.

Tapat ari peedahwaju wisas pee buhwehm peederigas leetas ari pa lehtahm zenahm.

Ar zeenischanu G. Schönfeldt,

tehrauda un fihlu-pretschu magazine leelajā Sinder-eelā Nr. 12.

Pirma goda-alga. Gustav Soenneken'a Rigas sahgu- un wihlu-fabrika. Magazine: Raktuscha plazi, Komarina namā, peedahwā wisas sortes riula-, gateru-, dehtu- un schlehrs-sahgus, wisus galdneeku (dichleru) sahgus, wihlus un raschwihlus ar apgalwofschanu, ta preze loti laba. Fabrikas-fihme.

III. Baltijas istahde 1880 ar fudraba medaku apdahwinata masa

uguns = sprize

is flawenahs Karl Metz'a fabrikas Heidelbergā, loti beriga juhmalu bahdes-weetas, lauku pilshētinās jeb fabrikās, ir pahrdodama un to war il beenas apstahst pee

J. G. Jahrbach, Rigā,
Schuhnu-eelā Nr. 5.

Waudas-iskapji

pee
Lübe un Zimmerthal,
Rigā, leelā Smilshu-eelā Nr. 7.

Bleka-krabjus

turu weenumebe gatawas un usnemos wisas sortes buhwes-darbus pa mehrenahm zenahm. Klemners E. Hochberg,
leelajā Rehnin-eelā Nr. 8.

Wihlus, ahbolinu, timotinu un ausas

pahredod par mehrenu zenu Rigā Peterburgas preekschpilsf. Kalku-eelā Nr. 55, pee masa Wanaga; ari dabujami Kalku-eelā Nr. 29.

